

Het hoofdbureau van politie in Groningen, zoals het eruit zag toen Monte van Capelle er in 1975 als inspecteur aan het werk toog. © NvHN

'fotografisch geheugen' dat de school (het Openbaar Lyceum in Zeist) en de daarop volgende studie (rechten in Utrecht) tot geringe hindernissen reduceerde. Fenomenaal, volgens de oudste broer, is Van Capelles talent voor talen, zijn taalbeheersing.

Ook een van Van Capelles beste vrienden, mr. F. Bijvoet uit Voorburg, tegenwoordig security-consultant, roemt eigenschappen als gevoel voor humor en voor stijl. Op feesten is Van Capelle een gangmaker en spreeken kan hij als de beste. De officier bezit volgens Bijvoet bourgondische trekjes: "Hij heeft ontzettend veel plezier in heerlijk uit eten gaan, met een voortreffelijke wijn erbij."

Bijvoet heeft zijn vriend tevens meegemaakt als baas, toen die, gedetacheerd als hoofdinspecteur bij de gemeentepolitie in Den Haag, secretaris was van de toenmalige, landelijk werkende Centrale Politie Surveillance Commissie. Bijvoet werd zijn adjunct. Samen waren zij verantwoordelijk voor het initiëren van nieuw beleid, bijvoorbeeld voor het bestrijden van voetbalvandalisme. Hij heeft Van Capelle in die periode leren kennen als iemand die geen gemakkelijke persoonlijkheidsstructuur heeft. "Maar hij ging altijd voorop en onderhield nauwe contacten met zijn medewerkers. Hij steunde, relativeerde en maakte grappen. Hij kon draconisch worden als de mensen de kantjes eraf liepen of als ze niet capabel waren. Daar heeft hij grote moeite mee."

Van Capelle werd na zijn rechtenstudie in 1975 inspecteur bij de gemeentepolitie in Groningen. In diensttijd volgde hij de verkorte cursus aan de Nederlandse Politie Academie in Apeldoorn. Zijn Groninger collega's uit die tijd koesteren nog levendige herinneringen. Vooral aan zijn fanatisme.

Een voormalig chef, die anoniem wenst te blijven: "Hij was een beetje wild en springerig. Heel ambitieus en alles aandurven. Maar ja, als je niks doet, gaat er ook niks van je uit. Ik riep altijd tegen hem: 'Monte, Monte, je moet eerst eens tot tien tellen! Ga nou eerst eens een straatje om.' Toen ik in de krant las van het oppakken van Lancee op Schiermonnikoog, dacht ik: ja hoor, hij zit weer in Groningen."

De mooiste anecdote uit Van Capelles Groninger politietijd is die van een wilde oudjaarsnacht, toen de jonge inspecteur in volle vaart een raddraaijer achterna ging bij een boerderij

nog steeds weten te waarderen.

Na Groningen werd Van Capelle in 1979 hoofdinspecteur in Den Haag. Op eigen verzoek trad hij daar – ondanks zijn ambtelijke functie in de genoemde commissie – regelmatig praktisch op als hoofdinspecteur van dienst buiten de reguliere werktijd. Hoofdcommissaris J. L. Brand, die onlangs afscheid nam, bewaart prettige herinneringen aan die tijd. Maar ook de gewone politieman. Die verheugde zich op de leiding van Van Capelle, want 'dan werd het altijd matten'. Haags politievoorzitter R. Petow vertelt van legen-

De bekende Utrechtse strafpleiter mr. P. Doedens is minder enthousiast. Hij heeft in zijn woonplaats en in Amsterdam Van Capelle leren kennen als 'een rechtlijnig denkend man, niet gehinderd door veel zelfkritiek'. "De man blaft zonder dat er een grote diepgang van gedachten achterstaat", meent Doedens. De affaire Lancee is volgens de Utrechter kenmerkend: daar is met de botte bijl gehakt, zonder concreet inzicht in de zaak.

Zijn plaatsgenoot, collega mr. W. den Daas, is nog kritischer. Hij memoreert de beruchte, vaak onredelijke woede-aanvallen die Van Capelle zo nu en dan in de rechtzaal ten beste geeft en die hem later in Groningen de bijnaam Michelin-mannetje zouden opleveren. "Het is niet de meest prettige persoon om mee te werken", aldus Den Daas. Van Capelle identificeert volgens hem de advocaten met de verdachten. "De man verliest zich in zijn retoriek."

Ooit hoorde Den Daas van een cliënt dat de officier bij de voorlopige in bewaring stelling had geschreeuwd: 'Ik zal je wel krijgen en ik hou je vast!' "Hij stond te blèren als een halve gek voor de cellen. Je kunt wel zogenaamd een 'crime-fighter' en een 'diehard' willen zijn, maar je moet wel weten wanneer je moet ophouden. Het blijft allemaal privé bij hem doormalen. Die man hoort thuis in het Van Rappard-museum, waar alle curiositeiten in terecht komen."

Mr. A. Herstel, destijds Van Capelles baas als hoofdofficier van justitie in Utrecht en thans voorzitter van de NCRV, is weer wat milder. Over de 'zigeuner-affaire' wil hij niet meer praten. Herstel: "Het ultieme oordeel: hij was een goede officier, die mij echter wel eens te kort door de bocht ging. Ik herinner me nog een van zijn grappen. Hij zei: 'we zullen ze de vreeze des Heren bijbrengen en de heren, dat zijn wij.'"

'Toen ik in de krant las van het oppakken van Lancee op Schiermonnikoog, dacht ik: ja hoor, Van Capelle zit weer in Groningen.'

die destijds in de Helperkerkstraat stond. Iedereen wist van de open gierput naast de boerderij, maar Van Capelle had men 'vergeten' in te lichten. Hij plonsde er compleet in.

De gniffelende collega's transporteerden hem terug richting hoofdbureau en zetten hem af op de binnenplaats. Daar moest hij wachten – erg lang, zodat alle collega's een meewarige blik op hem konden werpen – tot men met de brandslang aan kwam zetten om hem schoon te spuiten.

Momenteel ligt Van Capelle niet zo goed bij de Groninger politiemensen. Zij verwijten hem onder andere dat hij het Lancee-debacle te veel hun kant opschuift. Niettemin zijn er met gemak nog woordvoerders te vinden – zoals voormalig waarnemend hoofdcommissaris P.A. Spakman en D. Hosmar, coördinator parate groepen – die zijn onstuimige karakter en bijbehorende inzet

darische koopavonden in de binnenstad, tijdens welke Van Capelle, tot afschuw overigens van de heel wat gematigder chef binnenstad, vrolijk de Spuistraat ontdeed van de lastige jeugd.

Hij ging altijd voorop, net als bij de ontruiming van de voormalige telefooncentrale bij het Binnenhof. "De krakers vlogen er net zo hard uit als ze er in waren gekomen", aldus Petow. Het kostte Van Capelle een bril, maar diens opticien had sowieso een goede klant aan hem, vertelt kameraad Bijvoet die zijn chef vaak terzijde stond bij de krachtdadige acties.

Als plaatsvervangend hoofdofficier in Groningen doet Van Capelle het goed, oordeelt de Groninger persofficier mr. J. de Valk. Juist zijn daadkracht had het noordelijk parket nodig en 'voor de sfeer is hij een verademing'.